

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Ekonomi Bakanı Sayın Nihat ZEYBEKÇİ** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Behçet YILDIRIM

Adıyaman Milletvekili

Sadece Adıyaman'ın değil, Türkiye'nin birçok ilinin önemli gelir kaynaklarından olan tütünün yasaklanmasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yakın bir dönemde görüşülecek "Torba Yasa" ile çok önemli düzenlemeler yapılacak. Komisyona sunulan torba yasa tasarısının 68. Ve 69. maddelerinde *“Üretici tütünlerinin üretimi, alım ve satımı yazılı sözleşme esası ile yapılır. Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir. Yasal düzenlemelere aykırı olarak tütün üreticilerine beş bin Türk Lirasından yirmi bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.”* Gibi üreticiyi mağdur edecek yasal düzenlemeler yer almaktadır. Son zamanlarda devlet görevlilerince baskınlara uğrayıp, tütün taşıyan, alan, satan her kim varsa suçlu görülerek idari ve adli cezalarla karşılaşmakta. 134.Dönem Kaçakçılık İstihbarat Koordinasyon Kurulu Toplantısı'nda İç İşleri Bakanı Süleyman Soylu Adıyaman tütününe uyuşturucu madde muamelesi yapmıştır. Yine yandaş medya tütünü terörle bağdaştırarak *“Terörün yeni finans kaynağı”* şeklinde manşet atmıştır.

Tütünü yasaklamak için yapılan alıştırma kampanyalarına Adıyaman halkı her devasında güçlü bir şekilde tepkilerini belirtirken, Adıyaman'ın iktidar vekilleri, Valisi, yetkilileri açıklamalar yapıp halkın yanlış anladığını, bu bilgilerin doğru olmadığını ve üreticinin mağdur olmayacağı şeklinde açıklamalar yapmışlardır. Torba yasa tasarısının meclise gelmesinin ardından Adıyaman'da binlerce kişi yürüyüş yapıp, yasaya karşı tepkilerini dile getirmişlerdir. Adıyaman tarihinde belki daha önce örneği görülmeyen bir eylem yapıldı. Her siyasi partiden insanların olduğu, herhangi bir STK veya siyasi parti örgütünün öncüllüğü olmadan binlerce Adıyamanlı tek yürek olup Torba Yasasına karşı demokratik tepkilerini ortaya koymuşlardır. Dolayısıyla Adıyaman'ın bütün ekonomisini etkileyen, halkın tek geçim kaynağı olan tütünün bir örgütle bağının olduğu düşünülemez. Adıyaman halkının tepkisi üzerine açıklama yapan Maliye Bakanı Naci Ağbal “**Üretici bakımından herhangi bir değişiklik olmayacak. Buradaki mücadelemiz kaçak tütün ticareti ile olacak.**” şeklindedir. Çelikhan ve çevre dağ köyleri o kadar küçük arazilere sahip ki tütün dışında hiçbir ürün yöre halkının geçimini sağlayamamıştır. Adıyaman'da TEKEL fabrikası vardı. TEKEL'de öncelikle tütün kotası düşürüldü, sonra tamamen kaldırıldı. Tütün üretiminden sadece köylü, işçi kazanmıyordu, tüm Adıyaman kazanıyordu, esnafı kazanıyordu; her türlü üretim alanını doğrudan etkiliyordu. TEKEL'in kapatılmasıyla göç arttı, işsizlik arttı. Adıyaman tütün yasaklarıyla beraber tamamen yoksulluğa mahkûm edilmiş bir ırgat, mevsimlik işçi şehri olacaktır. Daha önce Devlet destekli kiraz ekimine teşvik edilen bölge halkı Kiraz üretiminin gelir getirmediğinden dikilen kiraz ağaçlarını tekrar söküp yerine tütün ekmiştir. Bu sebeple Adıyaman'da, özellikle Çelikhan ilçesi ve dağ köylerinde yaşayan halkımızın tek geçim kaynağıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Sadece Adıyaman'ın değil, Türkiye'nin birçok ilinin önemli gelir kaynaklarından olan tütünün üretim ve satımını neden yasaklıyorsunuz? Adıyaman tütünü yasaklanırken tütün ve tütün mamullerini hangi yabancı sigara şirketleri tarafından karşılamayı düşünüyorsunuz?
- 2) Sarmalık kıyılmış tütün üretimi ve ticaretinin yasaklanması durumunda Adıyaman ekonomisinin çökeceğini, işsizliğin artacağını ve büyük göçlerin yaşanacağını biliyor musunuz?

- 3) Kıyılmış tütünde vergilerin kaldırılması, kayıt altına alınması, yasal bir zemine oturtulması, üreticisinin desteklenmesi gerekirken, bölge halkının tek geçim kaynağı olan tütün üretimini yasaklayarak halkın mağdur olacağını düşünüyor musunuz?
- 4) Tütün üreticilerinin terörü desteklediğine dair ne tür bilgiye sahipsiniz, bu konuya ilişkin elinizde somut veriler var mı?
- 5) Adıyaman'da, özellikle Çelikhan ilçesi ve dağ köylerinde yaşayan halkın tek geçim kaynağı olan tütün üretimini yasaklarken bölge halkının gelirine ilişkin ne tür çalışmalar yapmaktasınız?
- 6) Adıyaman tütünün Türkiye ekonomisine katkısı ne kadardır?
- 7) Yıllardır Adıyaman'da üretilen, Türkiye'de hatta dünyada önemli bir marka olan Adıyaman tütününü yasaklandığında Türkiye'de kaç üretici, satıcı ve tüketici mağdur olacak?
- 8) İktidar sürekli milli ve yerli olmaktan bahsederken, Adıyaman tütününü yasaklayıp Amerika ve Avrupa'nın yabancı sigara şirketlerini desteklemesi çelişki değil midir?
- 9) TEKEL'in kapatılmasının ardından Adıyaman halkının mağdur olmaması için ne tür çalışmalar yaptınız?
- 10) Adıyaman, Malatya ve tek geçim kaynağı tütün olan halkımıza tütünü yasal güvence altına almaya ilişkin bir açıklamanız olacak mı?